

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Csp/171/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208675
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8317208675.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci žalobcu N. R., nar. X.X.XXXX, bytom V. XXX, C., zast. JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina proti žalovanému Všeobecná úverová banka a.s., Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Námestie sv. Egídia 40/93, Poprad, IČO: 44 250 029 o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14.7.2015 uzavretý medzi žalobcom a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov.

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% .

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 11.09.2017 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal určiť, že spotrebiteľský úver zo spotrebiteľskej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov.

2. Podanú žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX dňa 14.07.2015, pričom predmetná zmluva nemá náležitosti zák. č. 129/2010 Z.z. a úver poskytnutý z tejto zmluvy je bezúročný a bez poplatkov. Naliehavý právny záujem na určení, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov vyvodzuje žalobca z potreby odstránenia právnej neistoty v právnom vzťahu medzi ním a žalovaným a poukazuje na § 3 ods. 3 a 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/309/2014 zo dňa 25.5.2017 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/224/2013 zo dňa 12.2.2014. Na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dňa 14.07.2015, bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2000,- eur s tým, že celkovú čiastku vo výške 3498,- eur sa žalovanému zaviazal splatiť v 60 splátkach po 58,30- eur. V zmluve bola dohodnutá úroková sadzba 27,64% ročne. Takúto výšku úrokovej sadzby žalobca považoval za neplatnú pre rozpor s dobými mravmi, nakoľko podľa webového sídla NBS vyplýva, že úroková sadzba pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou do 5 rokov v mesiaci júl 2015 bola v priemere 10,29%, čo je o 17% menej, než bola výška úrokovej sadzby dohodnutej v Zmluve. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/623/2014 zo dňa 21.04.2015. V zmluve chýba aj údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. Upozornil na rozsudky súdov, v ktorých sa vysporiadali s rozsudkom SD EU vo veci 2-42/15. Žalovaný napriek tomu, že opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery a je bankou, porušil povinnosti zo zák. o spotr. úveroch. Č. 129/2010 Z.z..

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi najmä, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, vyhlásením klienta, písomnými vyjadreniami strán sporu, výpoveďou žalobcu, výpoveďou zástupcu žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Žalovaný ako veriteľ a žalobca ako klient - dlžník uzatvorili dňa 14.07.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2000,- eur. Žalobca sa zaviazal celkovo vrátiť sumu 3498,- eur v 60 splátkach vo výške 58,30,- eur. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.08.2015. V zmluve bola dohodnutá výška ročnej úrokovej sadzby 27,64% ročne, RPMN 27,64% a priemerná výška RPMN bola 18,24%. Termín konečnej splatnosti úveru bol 07/2020.

6. Podľa bodu 6., 6.1 Zmluvných podmienok; klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku, a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a v termínoch uvedených v zmluve.

Podľa bodu 9. 9.1 Zmluvných podmienok; spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta Zmluvnú pokutu v prípade, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je Klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z dlžnej splátky. V tento deň sa pokuta stáva i splatnou. Po dni vyhlásenia okamžitej splatnosti Pôžičky nebude Klientovi ďalej účtovaná zmluvná pokuta.

Podľa bodu 9. 9.2 Zmluvných podmienok; spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnosť (vyhlásiť okamžitú splatnosť Pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Spoločnosť je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky Spoločnosti uvedené v tejto Zmluve.

7. Žalovaný sa vyjadril k veci vyjadrením zo dňa 17.10.2017, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s vyjadrením žalobcu o tom, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa zákona o spotr. úveroch, čoho následkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Namietal naliehavosť právneho záujmu na určení, že úver zo Zmluvy o úver je bez úrokov a bez poplatkov, prednosť má žaloba na plnenie. Upozornil na rozsudok NRSR sp. zn. 8Cdo 251/2015. Pokiaľ ide o neprimeranú výšku úrokovej sadzby 27,64% ročne, tak podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Teda podľa citovaného ustanovenia bude rozhodujúce skúmať, aká bola priemerná výška odplaty pri nebankovom poskytovateľovi finančných služieb v mieste a čase uzatvorenia Zmluvy, pričom nemožno vychádzať z priemeru bankových úverov. Teda samotný zákonodarca nestanovil podrobeniu testu neprijateľnosti samotnú výšku úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, ale výšku odplaty spotrebiteľského úveru. Je tiež zrejmé, že odplatom za spotrebiteľský úver sa považujú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, taktiež dojednaná odplata za dojednanie spotrebiteľského úveru vo výške 27,64% ročne je primeraná, nakoľko žalovaný ju nepožadoval od žalobcu nad rozsah úrokovej sadzby. Taktiež pri hodnotení primeranosti odplaty je potrebné brať na zreteľ skutočnosť, že odo dňa 01.06.2014 vstúpilo do platnosti nariadenie vlády č. 141/2014 Z.z., ktoré stanovuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty ako dvojnásobok priemernej RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov podľa osobitného predpisu. Teda dojednaná výška úrokovej sadzby 27,64 % ročne je nižšia ako prípustná výška odplaty stanovená nariadením vlády č. 141/2014 Z.z., a preto nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Preto žiadal, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 20.11.2017 uviedol, že má na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru naliehavý právny záujem, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatné náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z.z. Nemožno sa stotožniť s premisiou, že žalobca má čakať než žalovaný iniciuje konanie o plnenie a trpieť neustále obťažovanie zo strany veriteľa a spoločností zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok, ak sa domnieva, že úver je bezúročný a bez

poplatkov. Túto neistotu má odstrániť súd. Zákonodarca zhodnotil, že spotrebiteľ má vždy naliehavý právny záujem na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov novelou zákona o spotr. úveroch od 1.1.2018. Ohľadom výšky dohodnutej úrokovej sadzby, tak žalobca nespochybnil odplatu, ktorá je dohodnutá vo výške prípustnej zákonom. Spochybnil však výšku úrokovej sadzby, ktorou bol poskytnutý úver úročený, odkázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 17Co/15/2017 zo dňa 07.03.2017. V čase uzatvorenia zmluvy bola úroková sadzba pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou do 5 rokov v mesiaci júl 2015 v priemere 10,29%, teda úroková sadzby 27,64% ročne viac ako dvojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu zverejnenú na webovom sídle NBS. Ďalej uviedol, že žalobcovo tvrdenie, že v zmluve absentuje rozpis splátok, nie je správne a príslušné ustanovenia právneho predpisu je nutné vykladať eurokonformne. Smernica EU nevyžaduje rozdelenie splátok na istinu, úroky a poplatky a súd prvej inštancie je povinný vykladať § 9 ods. 2 písm. k) zák. o spotr. úveroch v súlade so Smernicou EU. Podľa ustálenej judikatúry SDEU členské štáty EU zodpovedajú fyzickým a právnickým osobám za škodu spôsobenú porušením práva EU. Pokiaľ ide o rozsudok vo veci C-42/2015 bol vynesený dňa 09.11.2016, t.j. v čase keď už bola zmluva, ktorej sa konanie týka, uzatvorená. V čase uzatvorenia Zmluvy bol žalovaný viazaný zákonom č. 129/2010 Z.z. a v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.07.2015 nie sú náležitosti, ktoré ustanovuje zákon. Preto žiadal, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu.

9. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu.

10. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že výška úrokovej sadzby, ktorú žalobca namieta je primeraná. Rovnako mal za to, že v zmluve je uvedený aj termín konečnej splatnosti ako aj termín splatnosti mesačných splátok. Čo sa týka úroku, v tejto súvislosti poukazujeme, že v čase uzavretia zmluvy bola priemerná RPMN 13,83 % a v zmysle Nariadenia 87/1995 bola najvyššia úroková sadzba vo výške dvojnásobku RPMN, čo využil aj v danom prípade žalovaný, takže mal za to, že aj výška úroku je v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona. Navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

11. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. 10Csp 171/2017 zo dňa 20.4.2018 a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Krajský súd v Prešove uznesením č. 25Co 62/2018 zo dňa 18.12.2018 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Z odôvodnenie hore citovaného uznesenia vyplýva, že preskúmanej veci súd prvej inštancie založil argumentáciu svojho rozhodnutia o určení úveru za bezúročný a bez poplatkov na právnom názore, podľa ktorého je potrebné považovať spotrebiteľský úver, poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14.07.2015, za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnej zákonom stanovenej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, neuvedením výšky, počtu a termínov splatnosti istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávnej interpretácie inak správne použitej právnej úpravy, týkajúcej sa vymedzenia splátok úveru ako jednej z podstatných náležitostí spotrebiteľských zmlúv o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.. Základnou spornou otázkou bolo, či predmetná zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i/ Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere.

Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

Európsky súdny dvor v rozsudku z 09.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti R. E. (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i/ Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

Citovaný rozsudok Európskeho súdneho dvora konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

V uvedenom rozsahu sa preto odvolací súd stotožňuje s odvolacími námietkami žalovaného a v tejto súvislosti zhodne poukazuje aj na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k výkladu sporného ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo svojom uznesení sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel ako dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle Rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi

splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie Najvyšší súd Slovenskej republiky uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky.

12. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa ustanovenia §11 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to,

aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

15. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z nálezu, resp. z uznesenia Ústavného súdu SR z 19.06.2013, sp.zn. ÚS 402/2013-10.

V danom prípade sa jedná spotrebiteľský vzťah, a teda podľa § 54 ods. 2 OZ sa na takýto vzťah použije ustanovenie zákona, ktoré je pre spotrebiteľa výhodnejšie, čo sa použije aj na posudzovanie platnosti právnych úkonov, a to z dôvodu, že na strane žalovaného je spotrebiteľ, ktorý má stále slabšie postavenie oproti druhej strane, na ktorej vystupuje dodávateľ, ktorý koná svoju činnosť v rámci svojho podnikania a má k dispozícii, okrem financií aj ľudí s právnickým a ekonomickým vzdelaním.

17. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

18. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda

o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

19. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 2000,- eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 60 splátkach vo výške 58,30 eur mesačne.

Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere aj v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona). V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. V prejednávanej veci zmluvný vzťah založený žalobcom a žalovaným neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch). V zmluve je uvedený termín konečnej splatnosti 07/2020.

Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 5. 2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.2.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

21. Súd pre úplnosť poukazuje, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná a to pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi (bonimores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

Dohodnuté úroky sú odplatou za užívanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravídla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Vzhľadom na skutočnosť, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi konania v zmluve o úvere takmer 6,5-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, dospel súd k záveru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o úvere je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

22. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov júl 2014, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 10,29 % ročne. Výška úrokovej sadzby úveru dohodnutá medzi stranami sporu bola 27,64 % ročne. Úroková sadzba predmetnej pôžičky je tak skoro viac ako 2-násobkom priemernej sadzby úverov poskytovaných bankami v rovnakom období.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravídla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným

bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Uvedené konštatoval Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 26.04.2012, sp. zn. 5 Cdo/26/2011.

23. K námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov súd uvádza, že naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovým vyslovením bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru môže argumentovať žalobca voči žalovanému. Žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození a preto žaloba v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

24. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z.z. zákona o spotrebiteľskom úvere a to údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona). Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov, preto určil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 14.07.2015 uzatvorená medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je bezúročná a bez poplatkov

25. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1,2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobca bol v konaní úspešný, preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.